

Súd: Okresný súd Michalovce
Spisová značka: 16Csp/108/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7723204003
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Daniela Pristášová
ECLI: ECLI:SK:OSMI:2024:7723204003.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Michalovce, sudkyňou Mgr. Danielou Pristášovou, v spore žalobcu: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. D. XX, XXX XX D. E. zast. F. G. G., Makovická 768/20, 089 01 Svidník, IČO: 42 230 691 proti žalovanému: Home Credit Slovankia, a.s., Teplická 7434/147, 921 01 Piešťany, IČO: 36 234 176 zast. AK GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom 1. mája 173/11, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679 o primerané finančné zadostučinenie vo výške 530 €, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadostučinenie vo výške 200 €, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

III. Žalobkyni priznáva nárok na náhradu všetkých účelne vynaložených trov v konaní z priznanej sumy od žalovaného s tým, že o výške tohto nároku bude rozhodnuté v osobitnom uznesení.

odôvodnenie:

1. Na tunajší súd bola dňa 3.10.2023 doručená žaloba o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 530 €. Žalobu odôvodnila žalobkyňa tým, že v konaní na OS Michalovce sp. zn. 16Csp/201/2017 sa domáhala ochrany svojich spotrebiteľských práv v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. 4304118268 zo dňa 26.4.2013 na základe ktorej bol jej poskytnutý úver vo výške 2000 €, so splatnosťou úveru 84 mesiacov a výškou mesačnej splátky 50,63 €, pri ročnej úrokovej sadzbe 22,10 % a RPMN 26,30 % až 27,30 %. Rozsudkom OS Michalovce zo dňa 19.8.2020 sp. zn. 16Csp/201/2017 bolo rozhodnuté o určení neprijateľnej zmluvnej podmienky aj o povinnosti vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 430,24 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 10.10.2020. Súd pritom vo svojom rozsudku vychádzal z toho, že v zmluve nie je uvedená presná RPMN kvôli čomu treba úver považovať za bezúročný a bez poplatkov a vzhľadom na uvedené jej bolo priznané aj vydanie bezdôvodného obohatenia v už spomínanej výške. Okrem toho bolo vyslovené, že zmluvná podmienka v úverovej zmluve v bode 61. v znení poplatku za službu zahrnutého v splátke vo výške 0,99 € je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Poukázala na ust. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa podľa ktorého jej patrí právo na primerané finančné zadostučinenie, pretože sa ako spotrebiteľka voči žalovanému ako dodávateľovi úspešne domohla svojich spotrebiteľských práv, čo vyplýva zo spomínaného rozsudku. Žiadala aby jej bolo priznané primerané finančné zadostučinenie 530 €, lebo táto výška podľa nej zohľadňuje skutočnosti, že žalovaný nielenže v zmluve o spotrebiteľskom úvere použil neprijateľnú zmluvnú podmienku, z čoho odvodzuje žalobkyňa finančné zadostučinenie 100 €, ale zároveň sa na jej úkor obohatil o sumu 430,20 € z čoho si odvodzuje žalobkyňa finančné zadostučinenie vo výške 430 €. Vzhľadom na uvedené žiada, aby jej súd priznal nárok vo výške 530 €.

2. Žalovaný sa vyjadril k žalobe prostredníctvom právneho zástupcu dňa 19.10.2023. V tomto vyjadrení žiadal, aby súd žalobu ako nedôvodnú zamietol, nakoľko nie sú splnené podmienky pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, ktoré žalobkyňa žiada. Uviedol, že pokiaľ si žalobkyňa odôvodňuje svoj nárok od konania vedeného na OS Michalovce sp. zn. 16Csp/201/2017 tak v tomto konaní už súd priznal žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 430,24 € s prislúšenstvom a vyhlásil neprijateľnú zmluvnú podmienku. Uviedol, že nie je splnená podmienka § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, lebo predpokladom na uplatnenie tohto inštitútu je to, aby aspoň potencióálna hrozba ujmy v dôsledku porušenia práv alebo povinností vznikla, čo nie je tento prípad. Podľa žalovaného predmetné rozhodnutie OS Michalovce vydané v konaní 16Ccs/201/2017 nemožno považovať za úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa. Žalobkyni bolo priznané bezdôvodné obohatenie z dôvodu, že žalobkyňa považovala úverovú zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov a pokiaľ ide o náležitosti hodnoty RPMN, tak v tomto prípade nebola v tom čase judikatúra súdov jednotná. Poukázal tiež na to, že žalobkyni tým nevznikla žiadna ujma, ale naopak získala aj výhodný úver a jej bolo priznané bezdôvodné obohatenia voči žalovanému. Podľa žalovaného nepreukázala ani úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinností, a ani to, že je vznikla určitá ujma, a že táto ujma je vo výške 530 €.

3. Žalobkyňa sa prostredníctvom právneho zástupcu vyjadrila k vyjadreniu žalovaného v podaní zo dňa 7.11.2023. V tomto zotrvala na žalobe aj na dôvodoch, ktoré sú v nej uvedené a poukázala na to, že samotným rozsudkom OS Michalovce zo dňa 19.8.2020, sp. zn. 16Csp/201/2017-169 bol definovaný základ nároku. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť a tak jej vzniklo úspešné uplatnenie spotrebiteľského práva a uplatnenie porušenia práv a povinností, ktoré vychádzajú z predpisov o ochrane spotrebiteľa. Poukázala na rozsudok KS v Košiciach zo dňa 23.10.2019 sp. zn. 9Co/274/2019 aj na rozsudok NS SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.1.2019. Uviedla, že pri uplatňovaní finančného zadosťučinenia sa prihliada najmä na intenzitu porušenia povinností na strane žalovaného a zo zákona o ochrane spotrebiteľa nevyplýva, aby spotrebiteľ dokazoval intenzitu, trvanie a rozsah pôsobenia nepriaznivého následku spotrebiteľa ako ho pociťoval a prežíval. Podľa žalobkyne ide o objektívne kritérium pre určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia, ktorým je výška škodlivého následku vyjadrená v peniazoch, ktorú dodávateľ spotrebiteľovi spôsobí alebo mienil spôsobiť porušením spotrebiteľského práva. Podľa žalobkyne, ak jej vznikla ako spotrebiteľke reálna ujma táto je zásadným kritériom pri úvahe súdu o výške nároku.

4. Žalovaný sa prostredníctvom právneho zástupcu vyjadril dňa 14.2.2024 a uviedol, že judikatúra súdov ohľadne dodržania a náležitosti úverových zmlúv spotrebiteľských vzťahov je rôznorodá a nejednoznačná a postupným vývojom dochádzalo k zmenám zákona č. 129/2010 Z.z. a podľa neho žalobkyňa v konaní vôbec nepreukázala ani nezdokladovala, v čom pociťovala poškodenie svojich práv na základe konania vedeného pod sp. zn. 16Csp/201/2017. Podľa žalovaného je nutné zohľadňovať konkrétny skutkový stav tej ktorej veci a zohľadniť jednotlivé prípady osobitne s ohľadom na konkrétne skutkové okolnosti prípadu. Podľa žalovaného nemôže slúžiť primerané finančné zadosťučinenie na finančné obohatenie sa žalobcu, resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody. Ohľadne primeranosti výšky primeraného finančného zadosťučinenia poukázal na rozsudok KS v Prešove zo dňa 15.6.2021 sp. zn. 1CoCsp/9/2021, podľa ktorého tento inštitút nemá mať charakter likvidačný ani proporcionálny, a ak by sa primerané finančné zadosťučinenie rovnalo výške bezdôvodného obohatenia, ktoré pôvodne žalovaný získal išlo by o neproporcionalitu. Bezdôvodné obohatenie totiž žalovaný už žalobcovi vydal a pokiaľ má poskytnúť spotrebiteľovi aj zadosťučinenie nemala by jeho výška byť totožná so sumou, ktorú už spotrebiteľovi vydal. Vzhľadom na uvedené žiadal, aby súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

5. Súd vykonal vo veci dokazovanie a bol zistený tento skutkový stav:

6. Z rozsudku tunajšieho súdu sp. zn. 16Csp/201/2017-169 zo dňa 19.8.2020, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 10.10.2020 bolo zistené, že súd zamietol žalobu o učenie, že zmluvná podmienka v úverovej zmluve č. 4301118268 zo dňa 26.4.2013 uvedená v bode 49. v znení poplatkov za vedenie účtu zahrnutý v splátke 2,49 € je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Súd vyhovel žalobe v časti ohľadne určenia, že zmluvná podmienka v predmetnej úverovej zmluve v bode 61. v znení poplatkov za službu zahrnutých v splátke vo výške 0,99 € je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a zároveň uložil žalovanému povinnosť vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 430,24 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z uvedenej sumy od 25.8.2017 do zaplatenia. V odôvodnení tohto rozsudku je uvedené, že súd vychádzal z tohto, že došlo k uzavretiu úverovej zmluvy č. 4304118268

zo dňa 26.4.2013. Na základe tejto zmluvy bol poskytnutý úver vo výške 2 000 € s úrokom 22,10 %, splácať sa mal v 84 mesačných splátkach po 50,63 €, RPMN od 26,30 % do 27,30 %, priemerná RPMN 18,86 %, pričom žalobkyňa preukázateľne zaplatila žalovanému 2 430,24 € z predmetného úveru. Súd dospel k záveru, že RPMN nespĺňa podmienky správne uvedenej RPMN, preto treba považovať úver za bezúročný a bez poplatkov, a keďže žalobkyňa zaplatila vyššiu sumu ako jej bola poskytnutá, a to o 430,24 € zaviazal preto žalovaného na vydanie tohto bezdôvodného obohatenia. Zároveň súd dospel k záveru, že je neprijateľná zmluvná podmienka, ktorá sa týka poplatku za službu zahrnutého v splátke vo výške 0,99 €.

7. Právny zástupca žalobkyne na pojednávaní uviedol, že trvá žalobkyňa na podanej žalobe a poukazuje na to, že porušenie jej spotrebiteľského práva z predmetnej úverovej zmluvy trvalo od roku 2013 takmer desať rokov. Uviedol, že pokiaľ ide o jej ujmu, ktorá jej tým vznikla, a za ktorú žiada primerané finančné zadosťučinenie je daná objektívne a nie je povinná ju dokazovať. Tiež poukázal na to, že primerané finančné zadosťučinenie nesmie byť v nejakej symbolickej výške, lebo nebude potom spĺňať svoj preventívny a sankčný charakter vo vzťahu k dodávateľovi, a preto trvá aj na navrhnutej výške primeraného finančného zadosťučinenia.

8. Po vykonaní dokazovania súd vec právne posúdil takto:

9. Podľa § 1 ods. 1 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, tento zákon upravuje práva spotrebiteľov a povinnosti výrobcov, predávajúcich, dovozcov a dodávateľov, pôsobnosť orgánov verejnej správy v oblasti ochrany spotrebiteľa, postavenie právnických osôb založených alebo zriadených na ochranu spotrebiteľa (ďalej len "združenie") a označovanie výrobkov cenami.

10. Podľa § 3 ods. 3 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

11. Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom do 9.6.2013, osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu.

12. Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 10.6.2013, osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi.

13. Vo vzťahu k vyššie citovanému ustanoveniu zákona č. 250/2007 Z.z. - § 3 ods. 5, či už v pôvodnom alebo terajšom znení možno uviesť, že ide o ustanovenie s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá neustanovuje žiadne kritéria na vymedzenie tohto, čo predstavuje primerané finančné zadosťučinenie a ako treba určiť jeho výšku. Zároveň treba uviesť, že novšie znenie zákona o ochrane spotrebiteľa dokonca ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinností spotrebiteľa ustanovené zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitným predpisom, bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi. V tomto ohľade súd odkazuje aj na rozhodnutie NS SR sp. zn. 6Cdo/127/2017, z ktorého okrem iného vyplýva, že jediným predpokladom pre priznanie takéhoto nároku je, že spotrebiteľ sa na súde úspešne domohol svojich práv a nie je potrebné preukazovať, že spotrebiteľovi bola privodená konkrétna ujma, teda žalobca v danom prípade nemusí preukazovať existenciu a výšku vzniknutej ujmy.

14. V tomto prípade mal súd za preukázané, že je daný nárok žalobkyne, nakoľko žalovaný ako dodávateľ porušil osobitnú právnu úpravu predstavujúcu normy na ochranu spotrebiteľa, ktorými sú Občianky zákonník aj zákony o spotrebiteľských úveroch, pričom účelom týchto právnych noriem je

zvýšená ochrana spotrebiteľa ako slabšieho účastníka zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou a citované zákonné ust. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. má spotrebiteľovi poskytnúť túto ochranu pred dodávateľom, ktorý tieto osobitné právne normy nerešpektuje. Bolo preukázané z právoplatného rozsudku tunajšieho súdu sp. zn. 16Csp/201/2017-169 zo dňa 19.8.2020, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 10.10.2020, že bola určená neprijateľná zmluvná podmienka k predmetnej úverovej zmluve, a to poplatok za službu zahrnutý v splátke vo výške 0,99 €, ktorý poplatok žalobkyňa platila v zmysle tejto úverovej zmluvy č. 4304118268 zo dňa 26.4.2013, bola tiež nesprávne uvedená RPMN kvôli čomu bol úver bezúročný a bez poplatkov a z tohto dôvodu aj žalovaný bol zaviazaný na vydanie bezdôvodného obohatenia žalobkyni vo výške 430,24 €.

15. Pokiaľ ide o výšku nároku na primerané finančné zadosťučinenie súd vychádzal z okolností prípadu, kedy žalobkyňa podala žalobu o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok a o vydanie bezdôvodného obohatenia dňa 11.8.2017 a právoplatne rozhodnuté o jej nároku bolo dňa 10.10.2020, čo je doba troch rokov a súd považoval sumu 200 € za primeranú, nakoľko tým je naplnená aj výchovná aj odradzujúca funkcia vo vzťahu k žalovanému a odzrkadľuje aj všetky vyššie uvedené kritéria. Tak ako to vyplýva aj z rozhodnutia NS SR sp. zn. 6Cdo/127/2017, v tomto prípade nie je potrebné preukazovať, že spotrebiteľovi, teda žalobkyni bola privedená konkrétna ujma, teda nemusí žalobkyňa preukazovať existenciu tejto vzniknutej ujmy, nakoľko táto vyplýva už zo samotného porušenia spotrebiteľských práv, ktoré sú ustanovené zákonom o ochrane spotrebiteľa. Žalobkyňa žiadala priznanie sumy až 530 € poukazujúc na to, že za vyslovenie neprijateľnej zmluvnej podmienky je primerané finančné zadosťučinenie 100 € a za uloženie povinnosti vydať bezdôvodné obohatenie vo výške 430,24 € žiada priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 430 €. Súd má za to, že žalovaný už bol zaviazaný vo vzťahu k žalobkyni na vydanie bezdôvodného obohatenia v predmetnej výške a primerané finančné zadosťučinenie nemá byť v takej výške, ktorá je totožná so sumou, na ktorú už žalovaný bol zaviazaný. Primerané finančné zadosťučinenie totiž nemá mať charakter likvidačný, ale má za úlohu sankcionovať a poučiť dodávateľa ako si má v spotrebiteľských vzťahoch počínať a aký zmluvný základ má pre ne vytvárať. Vzhľadom na uvedené súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietol a žalobkyni priznal primerané finančné zadosťučinenie vo výške 200 €.

16. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a priznal žalobkyni plnú náhradu trov konania z priznanej sumy, nakoľko výška priznaného nároku závisela od úvahy súdu. Podľa § 262 ods. 1 CSP súd o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, a to samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu (Okresný súd Michalovce) na Krajský súd v Košiciach, písomne v troch jeho vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 CSP)

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods.1 CSP)

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

(§ 366 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 364 CSP)

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP)

Žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť a nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou. (§ 371 a § 372 CSP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona a to Exekučného poriadku a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.